

Iz TLM »Boris Kidrič«

ZA KVALITETNIJI SKOK U SISTEMU NAGRAĐIVANJA

Na dvodnevnom savjetovanju, što je krajem prošlog tjedna održano u dvorani Doma JNA, raspravljano je o problematiki interne raspodjele u tvornici lakih metala »Boris Kidrič«. Ovom savjetovanju, pored ostalih, prisustvovali su sekretar Centralnog vijeća Saveza sindikata Jugoslavije Dušan Bilandžić, potpredsjednik Republičkog vijeća Saveza sindikata Hrvatske Jure Sarić, predsjednik Kotarskog sindikalnog vijeća Mate Ujević, te predstavnici republičke i kotarske privredne komore i radnih organizacija šibenske općine.

Na savjetovanju je prevladalo mišljenje da je najveći korak u unapređenju sistema nagrađivanja u ovoj radnoj organizaciji učinjen nakon stupanja na snagu novog pravilnika o raspodjeli čistog prihoda na nivou ekonomskih jedinica. Da bi se taj sistem još više usavršio učesnici savjetovanja su, između ostalog, podvukli da u prvom redu treba podići organizaciju proizvodnje na viši stupanj, utvrditi normative i precizirati odnose u podjeli rada uz osiguranje dobre evidencije u proizvodnji. U sistemu raspodjele osobnih dohoda na nivou ekonomske jedinice ozbiljnu pažnju treba posvetiti sinhronizaciji cjelokupne proizvodnje — od pripreme

rada pa do osiguranja sirovinskih zaliha. To je samo jedan od preduvjeta za prelaz na kvalitetniji sistem nagrađivanja. Jasno je da u tome moraju odigrati značajnu ulogu društveno-politički faktori u kolektivu, te organi upravljanja i rukovođenja koji su u tom pogledu i u dosadašnjoj praksi zabilježili zapažene rezultate.

Jačanjem materijalne osnove ovog kolektiva sistem nagrađivanja dobiva sve pravilniji oblik socijalističkih odnosa. S jačanjem materijalne osnove isto-

Savjetovanju prisustvovala sekretar Centralnog vijeća SSJ Dušan Bilandžić

dobno je jačala i svijest neposrednih proizvođača, pa je i njihova samostalnost sve više došla do izražaja u unutrašnjoj raspodjeli. U daljnjem usavršavanju sistema nagrađivanja prije šest godina prišlo se formiranju radnih jedinica, čime je stvoren novi kvalitet u sistemu nagrađivanja. Tada je kao temelj za nagrađivanje bila jedinica proizvoda izražena u toni kao jedinica mjere. Međutim, tzv. višak zarada kao nova kategorija, koja je predstavljala materijalni stimulans proizvođaču za ukupne rezultate poduzeća, izdvajao se bez dovoljne povezanosti sa stvarnim uspjehom kolektiva, a dijelio se bez ikakvih elemenata na ekonomske jedinice i pojedince. Takve metode nagrađivanja nisu bile u skladu s karakterom privrednog sistema, funkcijom radnog kolektiva i ulogom neposrednih proizvođača u njemu. Naime, ekonomski, društveni i socijalni položaj radnika iz osnova se promijenio, jer nisu samo proizvođači nego i upravljači kolektivom. Stoga se neposredni materijalni interes proizvođača nije mogao više vezivati samo za radno mjesto, već i za sve vidove i efekte u poslovanju poduzeća. U tome je i suština kao i značaj novoga, što je u ovom kolektivu stvoreno prije tri godine. Ne radi se samo o poboljšanju i proširenju normiranja, premiranja i uspostavljanju boljih odnosa među tarifnim stavovima, nego o unošenju kvalitativno novih elemenata i odnosa u formiranju

Prvi put u svom postojanju, oduzet je odbornički imunitet članu Vijeća radnih zajednica Ivu Kneževiću, veterinaru.

U završnom dijelu zajedničke sjednice odbornici su odobrili traženi zajam Općoj poljoprivrednoj zadrugi u Oklaju za podizanje voćnjaka, poljoprivrednom industrijskom kombinatu »Petrovo polje« u Drnišu za gradnju skladišta poljoprivrednih proizvoda i dali garanciju Komunalnoj banci po zajmu poljoprivredne zadruge »Gradnje«, ugostiteljskog poduzeća »Roški slap« i poduzeća »Radnik«.

Posljednje tačke dnevnog reda činili su predmeti iz imovinsko-pravnih poslova i informacija o novom redu vožnje. (c)

(Nastavak na 2. strani)

Radne akcije šibenske omladine

Ova godina završit će pozitivnom bilancom u sudjelovanju šibenske omladine na saveznim i lokalnim radnim akcijama. Prema informaciji koju smo dobili u Općinskom komitetu Saveza omladine, 106 srednjoškola što su učestvovali u brigadi »Miro Višić« na izgradnji Saveznog nasipa kod Zagreba, polučilo je zapažene uspjehe. Brigada je za mjesec dana ostvarila više od 15 tisuća radnih sati, dva puta proglašena je udarnom i jednom specijalno pohvaljena.

Najveće priznanje: dodijeljena joj je Traka sedam sekretara SKOJ-a. Nadalje, oko 60 omladinaca i omladinki srednjih i stručnih škola nalazilo se u sastavu brigade »Mladi graditelj«, koja je mjesec dana proboravila na izgradnji dionice jadranske magistrale od Kolašina do Bijelog Polja. Ova brigada, sastavljena od omladine sa područja sjeverne Dalmacije, bila je jedna od najboljih na tom gradilištu.

Omladina šibenske općine sudjelovala je i u nizu lokalnih akcija: na gradnji sportskog centra u Crnici, zatim na uređenju Parka strijeljanih na Šubičevcu, te radovima u izgradnji

priključaka uzduž jadranske magistrale, u elektrifikaciji, gradnji vodoopskrbnih objekata, na uređenju plaža, školskih okoliša i slično. Organizirane su ukupno 74 radne akcije od omladine koja se nalazila u sedam brigada. U ovoj godini na lokalnim radnim akcijama sudjelovalo je 15 tisuća radničke seoske i srednjoškolske omladine. Za to vrijeme ostvareno je 64 tisuće radnih sati u ukupnoj vrijednosti od oko 9,5 milijuna dinara. Tako veliko učešće omladine i veoma dobri rezultati zabilježeni su zahvaljujući dobro organiziranim pripremama, što ih je izvršio Općinski komitet Saveza omladine u suradnji s omladinskim organizacijama u kolektivima i školama, te na selu.

Dan Ujedinjenih naroda simbol međunarodne suradnje

Ovih dana, 24. oktobra, navršava se devetnaest godina otkako je stupila na snagu Povelja Ujedinjenih naroda. Taj dokument brojnih naroda, koje je u godinama drugog svjetskog rata povezala borba protiv nacističke i fašističke opasnosti, udario je temelje novoj svjetskoj organizaciji, koja je trebala da sačuva buduće generacije od ratnih strahota i da im omogući da žive u boljem svijetu — svijetu slobode, ravnopravnosti i međusobne suradnje.

Ujedinjeni narodi su svjetska organizacija bez presedana u historiji čovječanstva. Od osnivanja do danas njihov broj stalno raste. Danas ta organizacija okuplja gotovo sve države svijeta. Već je Poveljom proklamirano da nova organizacija treba da postane središte cjelokupne međunarodne aktivnosti. U izvršavanju svojih zadataka UN su, uprkos svim teškoćama i brojnim iskušenjima, postigla mnoge značajne uspjehe u očuvanju mira u svijetu. Bezbroj puta oni su, nošeni snagom miroljubivih naroda i zemalja, uspjeli da svladaju krize i prebrode opasnosti koje su izgledale nesavladive.

Ako UN nisu uvijek bili u stanju da radikalnije i uspješnije uklone razne prijetnje miru, krize i žarišta ratnih opasnosti, odgovornost za to snose, prije svega, neke velike sile koje se nisu uvijek pridržavale principa sadržanih u Povelji. Takozvani hladni rat prenosio se povremeno i u redove svjetske organizacije. Uza sve to, zahvaljujući upravo odlučnosti brojnih zemalja članica, UN su dokazali da predstavljaju nezamjenjivi mehanizam mira i međunarodne suradnje u životu svjetske zajednice.

Među brojnim pozitivnim rezultatima djelovanja UN, na prvom mjestu valja spomenuti njihov doprinos oslobođenju kolonijalnih naroda. Taj proces predstavljao jedno od najvećih ostvarenja današnjice. Ujedinjeni narodi pridonijeli su, na taj način, vlastitom preobražaju i postepenom prerađivanju u stvarno univerzalni organizam ravnopravne suradnje. Napori u razvijanju pravednijih međunarodnih ekonomskih odnosa, koji su rezultirali sazivanjem Konferencije UN za trgovinu i razvoj, ozbiljni koraci u pravcu razoružanja i slične aktivnosti zauzimaju dominantno mjesto u aktivnosti svjetske organizacije.

Sudjelujući u osnivanju Ujedinjenih naroda prije 19 godina Jugoslavija je kroz čitavo proteklo razdoblje pružala maksimalan doprinos njihovim ciljevima. Ona se uvijek rukovodila motivima da su UN pogodno mjesto kako za rješavanje otvorenih sporova i problema, tako i za stvaranje sigurnosti, neophodno potrebne čovječanstvu za njegov daljnji napredak. A upravo taj progres i duboke promjene u društvenom i materijalnom životu čovječanstva predstavljaju osnovu za punu afirmaciju principa miroljubive koegzistencije. Zato je i na nedavno održanoj Konferenciji neangažiranih zemalja u Kairu izrađen prijedlog za kodifikaciju principa miroljubive koegzistencije od strane UN. Taj prijedlog što ga je i predsjednik Tito iznio u svom govoru u UN privlači najveću pažnju, jer ukazuje na konkretne putove mira i napretka u svijetu. Činjenica da su neangažirane zemlje u završnom dokumentu Kairske konferencije u posebnom poglavlju dale punu podršku daljnjem jačanju UN još jednom ukazuje na golem značaj ove organizacije i njenu nezamjenjivost u svjetskoj zajednici.

IZ TLM »BORIS KIDRIČ«

Sjednica Skupštine općine Drniša

ANALIZA POSLOVANJA PRIVREDNIH ORGANIZACIJA

Sedamnaesta zajednička sjednica Općinskog vijeća i Vijeća radnih zajednica Skupštine općine u Drnišu, održane prošle subote imala je obiman dnevni red od 35 tačaka, a u središtu obradnih rasprava nalazila se analiza poslovanja privrednih organizacija u drniškoj općini za prvo polugodište 1964. godine. O ovoj tački dnevnog reda, pored već dostavljenih materijala, posebno su referirali vršilac dužnosti načelnika Odjela za privredu i komunalne poslove Ante Marčić i načelnik Odjela za budžet i financije Milan Dizdar.

Analiza poslovanja osvijetljena nizom finansijskih pokazatelja imala je za namjeru da nadležnim organima i društveno-političkim faktorima dade uvid u osnovna kretanja privrede na području općine. Kroz prvo polugodište 1964. godine najpovoljnije kretanje ukupnog prihoda zabilježeno je u oblasti građevinarstva, šumarstva i komunalne privrede, dok je ugostiteljstvo i zanatstvo ostvarilo niži ukupan prihod od prošlogodišnjeg u tom razdoblju.

Lična primanja po zaposlenom porasla su za 5100 dinara, ali prosjek od 26. 468 dinara po pojedinim privrednim oblastima nije ujednačen. Najniži je u industriji (24.027), a najviši u oblasti saobraćaja (33.106). S gubicima u poslovanju završili su polugodište poljoprivredno-industrijski kombinat »Petrovo polje«, zanatsko poduzeće »Radnik« i zanatsko poduzeće »Univerzal«. Njihovi su ukupni gubici 13,1 milijunu dinara i po svojoj visini nisu zabrinjavajući. U uslovima sadašnjeg poslovanje može se očekivati visok iznos gubitaka kod Boksitnih rudnika u Drnišu. Opći uzrok ekonomske slabosti drniških boksa je njegov slab plasman prouzrokovan disproporcijom proizvodnje i potrošnje, stagnacijom izvoza i domaće prerade.

Zajedničkim prihodima za 1964. godinu predviđeno je da operativni plan za prvo polugodište iznosi 232,2 milijuna. Ostvarenje prihoda u navedenom vremenskom razdoblju iznosi 214,7 milijuna ili 92,5 posto, što predstavlja realno ostvarenje zacrtano planom za prvo polugodište.

Riešenjem zajedničke sjednice Općinskog vijeća i Vijeća radnih zajednica razriješeni su dužnosti dosadašnji predsjednici i članovi savjeta, a imenovano je u Savjet za opću upravu 7 novih članova s Ivanom Goretom na čelu, Savjet za unutrašnje poslove ima 9 članova a predsjednik mu je Marija Radas, inž. Gojko Čupić predsjednik je Savjeta za privredu koji

broji 13 članova, Savjetu za poljoprivredu od 11 članova predsjedava inž. Ivan Bibić, a Savjetu za komunalne i stambene poslove predsjednik je Ante Barišić Savjet za društveni plan i financije ima za predsjednika Franu Barišića. Savjet za svojstvo s 19 članova je najbrojniji a predsjedava mu Milan Velić. Za predsjednika Savjeta za kulturu imenovana je Marija Madiraca. Mijo Močan predsjednik je Savjeta za zdravlje, a Jovanka Šain Savjeta za socijalnu zaštitu. Savjetu za rad i radne odnose, koji broji 9 članova, predsjedava Josip Kosor.

U daljem radu sjednice razriješeni su dužnosti upravitelji osnovnih škola i direktori škola drugog stupnja. Postavljeni su za upravitelja Osnovne škole u Drnišu Frane Jakelić, Osnovne škole u Drinovcima Mate Zurić, Osnovne škole u Oklaju Paško Bikić, Osnovne škole u Siveriću Mirko Vukelić, Osnovne škole u Unešiću Paško Čular, Osnovne škole u Gracu Malkica Dugeč, Škole za učenike u privredi u Drnišu Josip Zagorac, Gimnazije u Drnišu Milan Peteržilnik, Diečjeg vrtića Ana Dokaza, Muzičke škole Zlatana Milčić - Strkalj, Đačkog doma Milan Velić, dok je mjesto direktora Ekonomske škole u Drnišu ostalo privremeno nepunjeno.

Zbog odlaska u JNA razriješen je dužnosti načelnika Odjela za privredu i komunalne poslove Ivan Tarle, a kao vršilac dužnosti postavljen je Ante Marčić. Iz istih razloga razriješen je dužnosti šefa Biroa za statistiku Josip Pavičić, a postavljen Ante Zelenbaba. Razriješeni su dužnosti članova Komisije za vjerska pitanja, a imenovano je novih pet članova s Mićom Nakićem na čelu. Izvršene su izmjene u sastavu Komisije za izbor i imenovanja i Komisije za društveni nadzor te u Upravnom odboru Fonda za stambenu izgradnju. Ujedno je osnovana Općinska komisija za popis žrtava rata 1941—1945. godine.

Za kvalitetniji skok u sistemu nagrađivanja

(Nastavak sa 1. strane)

i raspodjeli ličnih dohodaka. I upravo baš vezivanjem ličnih dohodaka radnika za kompleksno poslovanje i uspjeh poduzeća, radni kolektiv otkrio je do sada nepoznate snage koje daju nešto novo u povećanju proizvodnje i produktivnosti rada, odnosno za poboljšanje cjelokupnog poslovanja. Novim oblikom nagrađivanja rješavaju se i druga pitanja svakodnevnog poslovanja koja teže smanjenju prekovremenog rada i neopravdanih izostanaka s posla odnosno bolovanja, a najznačajnija prednost bez sumnje je izgrađivanje kvalitetno novih odnosa u radnom kolektivu.

Radne jedinice omogućuju da se u borbi za zajedničke rezultate neposredno uključe i oni radnici na čijim se radnim mjestima nije mjerio učinak i koji dosad nisu bili neposredno zainteresirani za uspjeh poslovanja. Drugim riječima znači da u sistemu nagrađivanja po jedinici proizvoda treba da postoje zajednički interesi kako radnika u proizvodnim jedinicama, tako i onih u ostalim jedinicama pomoćne djelatnosti, u prave i prodaje. Međutim, postavlja se pitanje, koliko je taj sistem u današnjim uvjetima stimulativan. U prvoj fazi razvoja sistema nagrađivanja po radnim jedinicama lični dohodak se utvrđivao na nivou te jedinice: u toni proizvoda. Iako su elementi raspodjele za proizvodne jedinice bili postavljeni na osnovi produktivnosti i ekonomičnosti, oni nisu uvijek pokazivali pravu vrijednost postig-

nutih rezultata. Iako je druga faza razvoja nagrađivanja bila kvalitetnija, jer je išla od postavke da se u toni proizvoda utvrdi čisti prihod radne jedinice, još uvijek nije dala one rezultate koji su potrebni da bi se dokazala stimulativnost.

Svi elementi navedeni u uvodu ovog napisa su preduvjet da se novi kvalitet sagleda kroz potpunu decentralizaciju sistema nagrađivanja, a to znači da nije samo dovoljno o toni proizvoda utvrditi lični dohodak i čisti prihod, već je u toni proizvoda potrebno utvrditi dohodak. Postavlja se pitanje kako i na koji način to precizirati. Jedno je sigurno, a to je da decentralizacija treba da ide od načela da radne jedinice same određuju i utvrđuju raspodjelu ličnih dohodaka u svojim okvirima i vlastitim uvjetima. Stoga je neophodno u sadašnjim uvjetima, između dosadašnjeg sistema nagrađivanja i onog novog koje kolektiv želi postići, stvoriti jedan međustepen koji bi bio kvalitetniji od dosadašnjeg i koji bi omogućio pravedniju raspodjelu. Taj međustepen prvenstveno treba da daje odgovor na pitanje kako liberalizirati odnose na relaciji poduzeće — radna jedinica, odnosno radna jedinica — pojedinac. Kroz referate i diskusiju na ovom savjetovanju prevladalo je uvjerenje, da u daljnjem usvajanju sistema nagrađivanja na nivou radne jedinice — pojedinac treba ići od postavke, da radna jedinica postane glavni zadatak kako u povećanju produktivnosti i raspodjeli, tako i u općem prosperitetu cijelog kolektiva.

IMALI NAFTE U BORAJI?

Nedaleko od sela Podorljak kod Rogoznice, u maloj krševitoj kotlini smjestila se ekipa od tridesetak ljudi zagrebačkog »Naftaplina« koja već pet mjeseci pokušava prodrijeti 4500 metara pod zemljom u potrazi za naftom. Ima li do sada kakvih tragova?

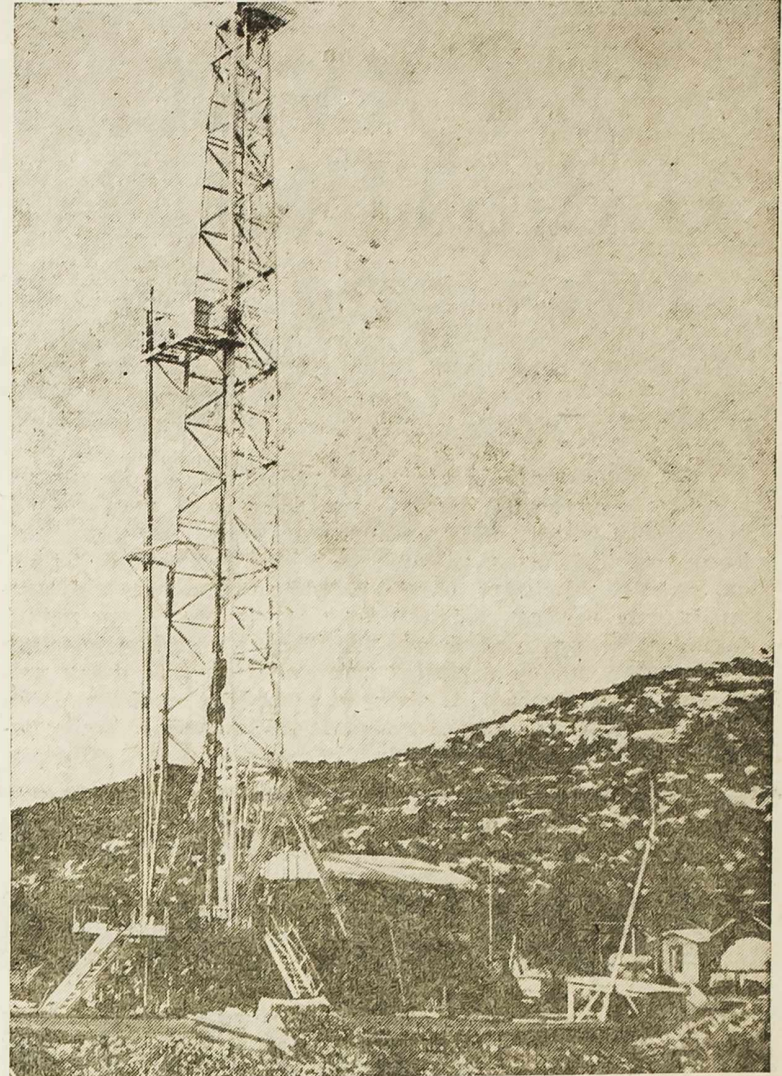
Veliki metalni toranj uzdiže se nad kamenjarom 50 metara visoko, odmah blizu magistrale. Buka snažnih motora odjekuje okolinom potiskujući svojom snagom čelično svrdlo centimetar u utrobu zemlje kroz krečnjak i tvrdi dolomit.

— Do sada je izbušeno oko 700 metara, priča mi Ivan Brozović, šef tornja. Bit će potrebno još više od godine dana napornog rada da se dostigne predviđena dubina. Izvađeno je

mnogo uzoraka koji su stalno u toku ispitivanja.

Ima li kakvih ohrabrujućih znakova, upitao sam ga?

— Znače, rekao je suzdržano šef tornja, sve ovo spada u ispitivanje jadranske obale s ciljem da se konačno odgovori na pitanje da li se na tom području nalaze naftonosni slojevi ili ne. Za sada je ovo jedina ekipa koja radi na Jadranu. Postoji tragovi izdanaka nafte kod Marine, koji su se pretvorili u naslage asfalta. Ovdje u Boraji upravo smo naišli na prve ohrabrujuće znakove. Naime, u uzorcima dolomitskih stijena nalaze se sitne minijaturne okamenjene školjke, a gdje njih ima postoji izgledi i za naftu. Još je, međutim, preuranjen svaki zaključak. Interesantno je, na primjer,

da je na drugoj obali Jadrana u Italiji, gdje postoje slične geološke formacije kao i ovdje, pronađena nafta.

Kakav je inače rad na ovom terenu?

— Vrlo težak. A svaki taj komad košta pola milijuna dinara i uvozi se. Do sada nam je puklo oko 40 komada. Osim toga u zemlji se pojavljuju velike pukotine, kroz koje nam otječe voda u nepovrat, koju puštano u bušotinu radi istiskivanja materijala. Smetalo je i nevrjeme pa nismo mogli raditi.

Obilazeći toranj vidio sam da je rad na njemu složen i da zahtijeva stalnu kontrolu. Stavili smo na glave plastične šljeme i uspjeli se na platformu nad kojom »visi« velika bušača cijev koja pod pritiskom od 50

tona probija duboko pod zemljom čvrstu dolomitsku masu, brzinom od 2—3 metra na dan. Ponekad se, međutim, može izbušiti i do 30 metara. Sve ovisi o karakteru slojeva.

Radnik koji kontrolira pritisak ne odvaja svoj pogled od velike crvene kazaljke. U njegovoj pažnji ovisi sigurnost čitave konstrukcije tornja teške 150 tona.

Da li će ovaj veliki trud i trošak biti okrunjen potpunim uspjehom, da li će odavle poteći visoko u vis crna ljepljiva tekućina »crno zlato«, moći će se saznati tek na kraju sljedeće godine. Do tada će ekipa »Naftaplina« raditi istim elanom i nadama kao i danas.

Tekst: i snimke: J. Čelar

Primanja rastu, a proizvodnja i produktivnost opadaju

U ODNOSU NA PRVIH DEVET MJESECI PROSLE GODINE DO KRAJA RUJNA OVE GODINE PRIMANJA U PRIVREDI PORASLA SU ZA 21 POSTO, A U ZDRAVSTVU, ŠKOLSTVU I USTANOVAMA ZA NEŠTO VIŠE OD 11 POSTO.

U razgovorima, kako onim zvaničnim tako i kuloarskim, osobni dohoci zauzimaju veoma često dominantno mjesto. Što je tako nije nikakvo čudo, jer je niz društvenih instrumenata, naročito u posljednje vrijeme, usmjeren na povećanje ličnog standarda. Njegov rast, sasvim razumljivo, uvjetovan je i debljinom platne kesice što je zaposleni primaju u prvim danima mjeseca. Pa, kada je već tako, da vidimo koliko zarađujemo.

Prema podacima prezentiranim u Statističkom zavodu općine Šibenik, vidljivo je da su osobni dohoci zaposlenih Šibenčana u porastu. Iako to povećanje nije linearno, jer postoje razlike u primanjima u pojedinim kolektivima, tamo smo dobili podatak da su zarade zaposlenih u šibenskoj privredi u prvih devet mjeseci ove godine iznosile u prosjeku 31.540 dinara. U istom razdoblju minule godine, međutim, prosječna primanja zaposlenih u privredi bila su 26.128 dinara. Mjereći postocima, primanja u prvih devet mjeseci ove godine veća uz to oko 21 posto.

U školstvu, ustanovama i zdravstvu situacije je u tom pogledu nešto drukčija. Prosječna primanja u prvih devet mjeseci ove godine popela su se za 11,2 posto, pa iznose 36.616. U istom razdoblju minule godine svaki zaposleni u zdravstvu, ustanovama i školstvu primao je prosječno oko 32.920 dinara. Prema tome, upoređujući podatke, proizlazi da su za 10 posto više porasla primanja u privredi nego u

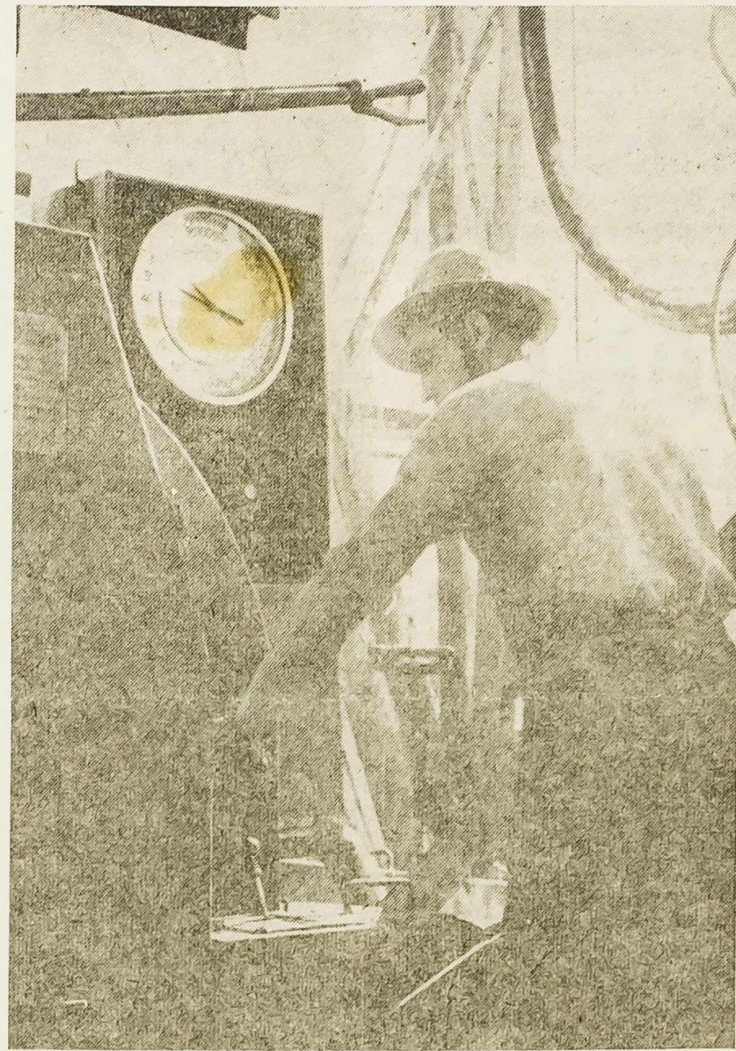
drugim djelatnostima. Međutim, prosječna primanja u privredi ipak su za oko pet tisuća manja.

Ako se realno ne ustanovi koliko je povećanju prosječnih primanja doprinijela produktivnost rada i povećana proizvodnja, situacija neće biti zadovoljavajuća. Produktivnost je, naime, opala za 13 posto, a proizvodnja za 11 posto. No, treba kazati da je na to znatnim dijelom utjecala i redukcija električne energije, kojom je gotovo katastrofalno hendikepirana Tvornica elektroda i ferolegura.

IZ KNINA

Analiza rada organizacija SK u dosadašnjem periodu pretkongresne aktivnosti bila je tema na sjednici plenuma Općinskog komiteta SK u Kninu.

Pored razmatranja aktualnih pitanja iz rada i prakse teritorijalnih, seoskih i privrednih organizacija, na ovom skupu data je i ocjena o načinu i uspjehu prorade Načrta izmjena i dopuna Statuta SKJ. Istaknuto je da su svi poslovi u vezi s tim obavljani pravovremeno i uz veliko interesira-

Na kraju turističke sezone

VELIK PORAST STRANIH GOSTIJU

DO KRAJA RUJNA TURISTIČKA MJESTA NA SIBENSKOJ RIVIJERI POSJETILO VIŠE OD 76 TISUCA GOSTIJU — STRANIH POSJETILACA BILO JE OKO 10 TISUCA VIŠE NEGO LANI — OSTVARENO 670.000 NOĆENJA.

Ovogodišnja turistička sezona na području šibenske komune uistinu je rekordna. U prilog toj tvrdnji može se iznijeti niz vjerodostojnih pokazatelja. Zabilježiti ćemo, pored ostalog, da je turistička mjesta na šibenskoj rivijeri posje-

Što je sve doprinjelo da s rezultatima ovogodišnje turističke sezone na području naše komune možemo biti zadovoljni vje-

SJEDNICA OPĆINSKOG KOMITETA

nje ne samo komunisti već i članova Socijalističkog saveza i Saveza omladine. A bilo je i primjera da su skupovima, prilikom prorađivanja Načrta, sudjelovali u nekim radnim organizacijama i svi članovi kolektiva. Iz 15 organizacija SK, s područja kninske općine, stiglo je preko 30 primjedba i novih prijedloga na predloženi Načrt Statuta.

U nastavku sjednice usvojeno su zaključci za dalju pretkongresnu aktivnost organizacija i članova SK.

rujemo da je više-manje poznato. Iako ne bi trebalo ponavljati već nekoliko puta izrečene konstatacije, ostaje da se spomene najvažnije punktove tog očiglednog prosperiteta a to su: asfaltna traka Jadranske turističke ceste, pozamašne investicije u izgradnju novih i uređenje već postojećih kapaciteta i osjetan porast broja ležaja u kućnoj radinosti.

Ako bi se htjela iznijeti neka karakteristika prošlog turističkog ljeta na šibenskom području, valjalo bi prije svega izdvojiti značajna porast gostiju iz inostranstva. Naime, u prvih devet mjeseci ove godine u turističkim mjestima na našem području boravilo je 24.677 gostiju iz inostranstva, dok ih je minule godine bilo 15.632. Dok je u navedenom razdoblju na šibenskoj rivijeri 1964. godine ostvareno 116.488 noćivanja, lanijskog ljeta strani posjetioci noćivali su 80.181 put. Ako bi se htjela vršiti uporedba po pojedinim mjesecima onda možemo

tilo u prvih devet mjeseci ove godine 670.265 gostiju. U istom razdoblju minule godine bilo ih je 600.997. S obzirom da je porast gostiju osjetan može se konstatirati da je turistička grana privrede ovoga kraja doživjela vidnu afirmaciju.

zabilježiti da je stranih gostiju bilo najviše u kolovozu. U toku tog mjeseca turističke centre šibenskog kraja posjetilo je 9660 gostiju iz inostranstva, koji su ostvarili 51.845 noćivanja. Najmanje ih je bilo u veljači — samo 23.

Kada je riječ o gostima iz inostranstva treba imati na umu da su oni uglavnom boravili u Primoštenu, Šibeniku, Zlarinu i Vodicama. To ujedno nalaže potrebu preispitivanja uvjeta pod kojima strani gosti ljetuju. Trebalo bi, naime, biti govora o nizu popratnih turističkih djelatnosti, koje u stvari uslovljavaju ugodno boravak turista. U tom pogledu ove godine nije bilo vidnog napretka. S obzirom na poznatu činjenicu da je gost, i stranog i domaćeg, lakše privući nego zadržati, iduće

turističke sezone trebalo bi da se uočeni propusti isprave.

Kada je riječ o turističkoj privredi u protekloj sezoni ne smiju se izgubiti iz vida ni domaći posjetioci. Do kraja rujna ove godine bilo ih je na šibenskom području 51.717. U istom razdoblju lanijske godine zabilježeno je posjet od 47.055 domaćih gostiju. Čini se, upoređimo li te brojke, da priliv domaćih posjetilaca nije bio adekvatan predsezonskim očekivanjima. Bilo kako bilo, i ne ulazeći u razloge te konstatacije, ostaje da se zabilježi 51.717 domaćih turista, koji su ostvarili ukupno 553.775 noćivanja, dok je lanijske godine bilo realizirano oko 30 tisuća noćivanja manje. Kao i strani turisti i domaći posjetioci bili su najbrojniji u kolovozu.

To bi, eto, bili rezultati ovogodišnje turističke »žetve«. Rekli smo već da s njima možemo biti zadovoljni. Da li je gostiju moglo biti još više, i zašto ih nije bilo, tema je posebnog napisa.

NEMA PROBLEMA KOJI NISU I PROBLEMI NAŠEG DRUŠTVA

Jedno je van dvojbe: omladina i njeni stavovi treba da su uvijek prisutni kada se izgrađuju politički stavovi i to zato što omladina može dati vrlo koristan doprinos u njihovom formiranju ukazujući na neke specifične aspekte određenog problema. No, i zbog toga što je neposredno sudjelovanje u određivanju zadataka ujedno i preduvjet angažiranja na njihovom izvršenju. Pored toga, ne treba zaboraviti da lutanja i greške i krive postavke otvoreno iznijeti i dobronamjerno kritizirati, indirektno ukazuju na postojeće idejne probleme čije rješenje nije zadatak samo Saveza omladine. Kako ovo provesti?

Treba težiti za tim da se u Savezu omladine ne izražava samo odnos mladih prema politici i mjerama Saveza komunista ili organa vlasti, nego da to bude tribina hitijena, želja, shvaćanja i stavova mlade generacije. Treba da izgradimo efikasan sistem praćenja stanja i političkog raspoloženja omladine i da tako postavimo sadržaj i metod rada da uvijek možemo na vrijeme istupiti sa stavovima omladine pred društvenu zajednicu.

Niz poslova omladina može i treba sama da obavi, i tu se Savez omladine javlja i kao mjesto dogovora za akciju i organizator akcije. Međutim, sve ono što premašuje snage organizacije, što omladina sama ne može riješiti, treba predložiti tamo gdje se to može riješiti. To znači, između ostalog, i to da se zaključci naših sastanaka i konferencija prenose u organe upravljanja i predstavnička tijela.

Omladina mora i hoće da se bavi svim važnim društvenim pitanjima. Mladi ljudi su proizvođači, oni upravljaju, glasaju, raspodjeljuju. Savez omladine im mora pomoći da što potpunije i svestranije sudjeluju u odlučivanju, da sagledavaju svoje interese u sklopu društvenog kretanja. Dakle, čitav program rada treba da služi tom cilju. Zato će Savez omladine, stavljajući u prvi plan političko osposobljavanje i informiranje omladine u kompleksu zadataka i poslova koji su općedruštveni, uzimati na sebe upoznavanje omladine s njihovom osnovnom problematikom, prikupljati mišljenja mladih o tim pitanjima, a posebno onih koji se neposredno odnose na mladu generaciju, te mobilizirati omladinu na izvršenje pojedinih zadataka ili kompleksa poslova. Da je ovakav metod politički ispravan i provediv govore i naša iskustva iz proteklog perioda, naročito diskusije o prednacrtu Ustava i neke druge.

Treba umijeti niz novih kvaliteta u odnos Saveza omladine prema drugim društveno-političkim organizacijama u radnom kolektivu i komuni, prvenstveno putem postavljanja određenih problema pred rukovodstva tih organizacija i zajednički raditi na njihovom rješavanju. Organizacija Saveza omladine, da kažemo na kraju, svoj sadržaj rada treba prvenstveno nalaziti u osposobljavanju i mobilizaciji mladih ljudi da pruznu na sebe odgovornosti i zadatke u socijalističkoj izgradnji i da interesima i željama mladosti pruži mogućnost da se iskažu, afirmiraju, ostvare. A da bi se to postiglo, moramo stalno prilagođavati svoj način rada vremenu, stvarati programe koji polaze od interesa i potreba mladih ljudi, osloboditi se šablona i krutosti u formama rada.

VRIJEME DANAŠNJE

ZRELOST KOJA OHRABLJUJE

Utjecaj na kvalitet učenje postaje svakidašnja praksa u radu saveza omladine. To saznaje raduje

Konferencije aktiva i organizacija Saveza omladine u školama drugog stupnja održane su u planiranom periodu. Pripreme (organizaciono-tehničke) bile su neobično dobre tako da su njihov tok, sadržaj i tretiranje određenih problema tekli bez većih poteškoća. Budući, da su konferencije imale izbornu, odnosno radni karakter na njima su date političke ocjene uključivanja omladine u politički život, podizanje kvaliteta učenja, odnosa Saveza omladine prema učenju, metod rada organizacija, odnosno rukovodstva, te o izvanredno velikim naporima Saveza omladine u razvijanju ideološko-političke, kulturno-zabavne i sportske aktivnosti i aktivnosti u organima upravljanja.

Iz izvještaja, referate i diskusija značajno je istaći nekoliko bitnih problema o kojima su konferencije živo raspravljale i pokazale da nema problema za koje mladi ljudi nisu životno zainteresirani.

Sa zadovoljstvom se može konstatirati da je utjecaj Saveza omladine na kvalitet učenja postao svakidašnja praksa u radu Saveza omladine. Sve škole su analizirale postignute rezultate u svom osnovnom društveno-političkom zadatku u učenju, a u tom pravcu bila je usmjerena i diskusija. Ovdje je neophodno istaknuti raspravljanje organizacija Saveza omladine o ulozi razrednih zajednica u rješavanju zadataka, koji stoje pred suvremenom školom, a posebno za služi pažnju Medicinska škola, čije su dvije razredne zajednice uspjele da postotak pozitivnih učenika na kraju školske godine bude što veći. U nekim

školama, kao u Tehnološko-metalurškoj i Bolničkoj, razredne

SAVJETOVANJE MLADIH KOMUNISTA

PREDLOŽENO VIŠE IZMJENA U NOVI STATUT SK JUGOSLAVIJE

ČETRDESETAK MLADIH KOMUNISTA IZ TRIJU KOMUNA — ŠIBENSKE, DRNIŠKE I KNINSKE, UČESTVOVALO NA SAVJETOVANJU STO GA JE U ŠIBENIKU UPRILOČIO KOTARSKI KOMITET SAVEZA OMLADINE NA TEMU »MLADI PREDLAŽU U NOVI STATUT SKJ«.

O eventualnim izmjenama i dopunama Nacrta Statuta SKJ raspravljali su prošlih dana mladi komunisti kninske, šibenske i drniške komune. Savjetovanju, koje je teklo pod predsjedanjem druga Drage Putnikovića, predsjednika Općinskog komiteta SO Šibenika, prisustvovali su i drugi Paško Periša, sekretar Općinskog komiteta SK Šibenik i sekretar Kotarskog komiteta SOH Split drug Veljko Terzić. Nakon veoma žive raspre, u kojoj su učestvovali gotovo svi prisutni mladi članovi SK, moguće je sumirati nekoliko prijedloga što ih se čulo o eventualnim izmjenama i dopunama Nacrta Statuta SKJ.

Pored ostalog, mladi su raspravljali i o pitanju, da li je potrebno da se u tekstu Statuta SKJ nađe i odredba da je religija nespojiva sa članstvom u organizaciji Saveza komunista. Iako u tom pogledu mišljenja nisu bila jedinstvena, ipak je nakon izmjene mišljenja prihvaćeno da se da prijedlog u tom smislu.

U Nacrtu Statuta SKJ kazano je da članstvo u SK ne povlači nikakve društvene privilegije. Ni tu mišljenja nisu bila jedinstvena. Neki, naime, drže, da je samo po sebi jasno da pripadnost organizaciji ne donosi nikakav privilegij, te da bi tu formulaciju trebalo izostaviti. Drugi, međutim, nisu dijelili njihovo mišljenje, pa su se na kraju, nakon žive izmjene mišljenja, ipak složili da je predviđena formulacija dobrodošla i da je treba ostaviti u Nacrtu novog Statuta SKJ.

Učesnici su iznosili i primjere da se pojedini članovi SK nekako previše slobodno odnose u

pogledu svoje povezanosti prema aktivu kojem pripadaju. Ima slučajeva da se pojedinci ne uklapaju u rad aktiva i ne učestvuju u rješavanju određenih

problema. Stoga se misli da bi u Nacrtu trebalo biti jače naglašena povezanost svakog člana i aktiva kojemu pripada.

Nadalje, pošto općinske, kotarske i pokrajinske konferencije SK trebaju raspravljati o ekonomskim problemima svog područja, potrebno je u tom smislu učiniti preinake u formulaciji u Nacrtu koja glasi: „... Konferencija razmatra: idejne, političke i druge aktualne društvene probleme.“ Mladi, naime, smatraju da bi trebalo stajati: „... društveno-ekonomske probleme. Vjeruje se da će se na taj način ekonomici jedne

regije pridati veća važnost, a organizaciji Saveza komunista veći uvid u stvarno stanje i ekonomsku moć komune, odnosno kotara ili pokrajine.

No, s time spisak prijedloga za eventualne izmjene u Nacrtu novog Statuta SKJ nije iscrpljen. Čulo se, na primjer, da bi stav drugi tačke prve, što je tiskan na 18. stranici trebao glasniti: »O prijemu u članstvo SKJ odlučuje osnovna organizacija, na prijedlog članova i organa Saveza, aktiva komunista i društveno-političkih organizacija i na pristanak člana koji se prima.«

Ako bi se htjelo rezimirati nedavno upriličeno savjetovanje mladih komunista šibenske, drniške i kninske komune o izmjenama Nacrta novog Statuta SKJ, onda bi zacijelo trebalo zabilježiti živu zainteresiranost prisutnih za materiju o kojoj se raspravljalo. Bilo je očigledno da su mladi veoma dobro proučili Nacrt Statuta SKJ, pa je to i doprinjelo da sastanak bude živ i djelotvoran.

PREDLAŽEMO VAM

SMOTRU AMATERSKIH DRUŽINA

Omladinska aktivnost na području šibenske komune neobično je značajna na svim vidovima društvenog života. Rad mladih obično se »prikazuje« javnosti uoči Dana mladosti, našeg velikog blagdana. Tada se, pored ostalog, upriličuje i parada naših dostignuća. Ta lijepa manifestacija nailazi na golem interes ne samo mladića i djevojaka, već i svih naših građana.

Međutim, čini nam se da bi se u povodu tog omladinskog dana moglo upriličiti i neke druge manifestacije. Kada o tome govorimo imamo na umu smotru amaterskih družina. Čini nam se, naime, da bi jedna takva osebujna priredba bila dobrodošla. Jer, u šibenskim srednjim školama i nekim radnim organizacijama već postoje aktivna kulturno-umjetnička društva. Neke od njih povremeno i nastupaju u javnosti, gostujući čak i po okolnim selima šibenske komune. Vjerujemo da ne bi pretpostavljalo mnogo teškoća kada bi te amaterske družine imale jednom prilikom smotru svojih ostvarenja.

To bi se, vjerujemo moglo uraditi bez velikih izdataka. O tome bi jedino trebalo na vrijeme misliti. Pošto kulturno-umjetnička društva već sada postoje u većem broju škola i nekim radnim organizacijama ne bi bilo teško uspjati da se do polovice svibnja uvježba neki program. Mislimo, dakle, na nastup kazališnih družina. Ako bi se ta inicijativa pokrenula na vrijeme, pojedine družine imale bi vremena da seriozno pripreme komad s kojim bi nastupili na toj smotri.

Ako je već riječ o djelima koja bi se izvodila, vjerujemo da nije na odmet iznijeti mišljenje da bi njihovi autori prvenstveno trebali biti jugoslavenski spisatelji. Prikladnih komada može se naći, jer treba imati na umu i činjenicu da se amaterske družine ne bi smjele prihvaćati djela koja iziskuju isključivo zrele glumačke kreacije.

O upriličanju smotre amaterskih kazališnih družina trebalo bi uistinu veoma dobro promisliti. Da bi od toga bilo i te kako koristiti ne treba uopće sumnjati. A to bi, pored ostalog, naročito ako bi imalo vid takmičenja, u priličnoj mjeri oživilo rad kulturno-umjetničkih društava i kazališnih družina u radnim organizacijama i školama.

Odstraniti kampanjski rad

srednjim školama, posebno u gradu, koji ne razvijaju pravilnu profesionalnu orijentaciju učenika osmih razreda. Ovi nastavnici ne polaze od prakse da učenika treba pravilno orijentirati prilikom izbora njegovog poziva, jer to je garancija da će u njemu i uspjeti.

Na svim konferencijama Saveza omladine su istaknuti simptomi stihijske radne atmosfere, koja u određenoj mjeri stvarava navike kampanjskog rada, takve radne navike u školama,

koji je uobičajena pojava kod nekih učenika, odnosno nastavnika. Kao argument može da nam posluži primjer škole za učenika u privredi, koja je na polugodištu od 714 učenika imala 516 negativno ocijenjenih, dok na kraju školske godine broj negativnih je znatno opao, što je i normalno, ali se ne smije zadovoljiti da razvijamo. Da bi se ovaj problem izbjeo potrebna je organizirana suradnja Nastavničkog zbora, ruko-

vodstva organizacija Saveza komunista i organizacija Saveza omladine, jer briga o učenju i pomaganju slabim učenicima treba da bude zajednički cilj svih navedenih organizacija. U nekim školama ta suradnja se iz dana u dan produbljuje i donosi neobično velike rezultate. Tehnološko-metalurška škola ne nailazi na razumijevanje organa upravljanja škole, a posebno direktora. Ova zamjerka je plod slabog rada organiza-

cije navedene škole. Konferencija Saveza omladine je dala na znanje Nastavničkom zboru da probleme škole treba zajednički gledati i za njih se osjećati pojednako odgovorni.

Iz diskusija koje su usmjerene prema učenju i odnosu omladine prema radu iznesen je i kritički stav prema jednom broju honorarnih nastavnika, koji se dovoljno ne trude u savladavanju nastavne građe.

SRBIJA

Ja znam sva tvoja lica, svako što hoće, šta nosi, gledao sam sve tvoje oči, razumem što kažu, šta kriju. Ja mislim tvoju misao za čelom ti u kosi, ja znam tvoja usta šta ljube, šta piju.

Ej, piju od tuge, od muke, od noći, od sijerka koji se teško melje. Ja sam u mlinu, sred buke žrvnja, čuo sve tvoje želje i brige tvoje, oj, Srbijo, među pesmama, među šljivama, oj Srbijo, među ljudima na njivama, oj, Srbijo, među pesmama, među stadima, oj, Srbijo, pesmo među narodima. Pesmo tužna, meka si milošta, kao onaj poljubac, onaj miris perja što utka u gugutanje svoje gugutka. Oj, milošte meka, klik si divlje plovke nad jarom iz koje stasa crveni ugaj sunca u zrnu svakog klasa.

All, bosa pesmo gluve žalopojke, kad prestaju pesme, kad počinju psovke?

Gladna ruko, slepe jadikovke, kad će hajduk bune iz tebe da grune? Psovke i psovke, ej, u čije zdravlje zalud je oranje, zalud je letina?

Kletve i kletve, za čije je truplo kralje nabrekla Mačva od žita, oteklo Pomoravlje, bure i bune, za čije se zube lavlje dimi od mleka ovca i dimi planina, kad Mačva nije sita, kad Mačva nije sita, kad Mačva nije sita? Kroz mikle lance dana koža suvonjavi. Svu su je proderali duboki rovovi bora.

Od rovovskog rata, od zemlje poplavi i skori se lice preko gladi — kora; to lice što nije lice, ti dani što nisu dani, ti dani ranjenih lica, ta lica kao tabani; trnje im ne može ništa i ništa — udari . . .

A svako od tuge za dan kao vek čitav ostari

i zbrčka se, oj, Srbijo, među bunama. Među šljivama, oj, Srbijo, među ljudima na njivama, oj, Srbijo, među pesmama, među brdima, oj, Srbijo, pesmo među narodima.

Tužna pesmo, majko moja stara, brat nam je u taljigama dovukao iz grada kamenu ploču, kamenog dinara, za med našeg znoja, vino našeg rada.

A dikaju deca u lažigaćama, pod kosom, u blatu, među svinjama, među patkama, hraniš ih, Srbijo, družu, više prosom, više postom, više bajkama, uspavankama, više gatkama, i pokrivaš ih mrakom što tako teško pada da dnev po cele noći do oblaka pall bunom iz koliba, polja, vinograda, pevajući srcem što sebe ne žal ni sedmu rupu na krajnoj svirali, oj, Srbijo, među bunama, među šljivama, oj, Srbijo, među ljudima, na njivama, oj, Srbijo, među pesmama u grudima, oj, Srbijo, buno među narodima.

OSKAR DAVIČO

MALA ANKETA

PITALI SMO IH: ŠTO ČITATE

Poznato je da širenje knjige i kulture čitanja još uvijek veoma mnogo zaostaju za našim općim razvitkom i napretkom. To se, uostalom, očituje kako u presporom porastu broja kupaca i potrošača knjige tako i u nedovoljnom porastu broja korisnika i članova javnih biblioteka i čitaonica. Rezultati koji se na ovom sektoru ostvaruju ne idu ukorak s našim potrebama, a niti s našim mogućnostima koje su, nema sumnje, svakodnevno sve veće.

Eto, konstatirano je da se malo čita. Nas je, zapravo, zanimalo koliko čitaju mladi, članovi Saveza omladine. Zbog toga smo s nekolicinom njih i razgovarali. Pitali smo ih: ŠTO ČITATE I KOLIKO ČITATE? Istini za volju, reći ćemo da su neki a manji ih je broj, izbjegli da dadu odgovor. Ne ulazeci u tu činjenicu ipak nam se čini da komentar nije potreban, jer se gotovo sam nametnuo.

ANTICA GRACIN: Svakodnevni posao oduzima prilično vremena. Ipak i za knjigu se nađe vremena. U posljednje vrijeme, zapravo ovih dana, čitam Čopićeva »Nikoletinu Bursaću«. Djelo mi se neobično sviđelo, a gledala sam ga i na kazališnim daskama. Volim »čitke« knjige i nisam ljubitelj modernističkih spisatelja.

JURE GABRIĆ: Literatura je,

da tako kažem, svijet za sebe. Drag mi je taj svijet, što znači da mi je i knjiga bliska. Čitam — kako kada, ali uglavnom dosta. Ako želite što sada trenutno čitam, zabilježite »Svjetlost u augustu« W. Faulkner-a. Njegov jug je jedna neiscrpna tema, dana široko i duboko, jedna tema i danas, na žalost, veoma aktualna.

DUNJA MILUTIN: Školske lektire ima na pretek. Shodno tome nekako bi proizlazilo da za »neprevidena« djela ne preostaje mnogo vremena. To je, naravno, tačno. Ali stoji i to da nađem vremena da čitam i ono neobavezno. Po mom mišljenju ništa manje značajno. Sada, recimo, čitam, ne po pri put veliko djelo svjetske literature »Kome zvono zvoni« E. Hemingway-a.

MIŠLJENJA

Naša organizacija mora živjeti životom i govoriti jezikom mladih ljudi

POJEDINCI SU DEMOKRATIZAM ZLOUPOTREBLJAVALI, PA UMJESTO OBRAZLAGANIH STAVOVA, TRAZENJA I SLIČNO, MLADI LJUDI SU ISTUPALI KRITIZERSKI. PROTIV TOGA SE NAŠA ORGANIZACIJA MORA STALNO BORITI. NO, TO VALJA PROVODITI TAKO DA RAZVIJAMO BORBUNO MIŠLJENJE A POGREŠNIM STAVOVIMA SUPROSTAVLJAMO SE SNAGAMA ISKUSTVA I ČINJENICA.

Naša organizacija mora respektirati mišljenja svakog mladog čovjeka i člana radnog kolektiva. Što više, aktivni će tražiti da svaki član iznosi svoje stavove i mišljenja o svakom pitanju i svakoj pojavi u kolektivu i izvan njega. Uopće, razvijanju demokratizma moramo pridavati izuzetno velik značaj. Međutim, moram napomenuti da smo dosad u tom pogledu imali i zastranjivanja koja treba da izbjegavamo. Naime, pojedinci su demokratizam zloupotrebljavali, pa umjesto obrazlaganih stavova, traženja i slično, mladi ljudi su istupali kritizerski. A protiv toga se naša organizacija mora stalno boriti. No, to valja provoditi tako da razvijamo borbu mišljenja, a pogrešnim stavovima da se suprostavljamo snagom iskustva i činjenica.

Treba kazati i to: Savez omladine ili neka organizacija koja treba da se zanima za mlade ljude, nego organizacija koja živi životom i govori jezikom tih mladih ljudi. To znači, treba prekinuti s praksom, tamo gdje je postojala, da se postavljamo iznad te naše organizacije. Rukovodstva aktivna ne smiju biti jedno, a omladina nešto drugo. Naša organizacija mora da bude reprezent javnog mnijenja mladih ljudi.

Iz toga jasno proizlazi da moramo biti komunikativniji da bismo lakše poznali težnje i probleme mladih ljudi, angažirali sve odgovorne faktore i zajednički ih rješavali. Jer, pitanja mlade generacije nisu samo njena pitanja, nego posao na kojem će raditi cijelo društvo. Uopće, interesiranja mladih ljudi naša organizacija mora poštovati do najveće moguće mjere. To drugim riječima znači da životni problemi mladih članova naše organizacije i mladih uopće, treba da bude osnova u sadržaju i planovima rada Saveza omladine.

Onda još nešto. Naša organizacija može ulagati ne znam kolike napore u pogledu ideološko - političkog rada, ali, ako škola kao institucija za formiranje mlade ličnosti kroz nastav, nu materiju ne daje maksimum, onda rezultati neće biti naročiti. Zato držim, da bi škole trebale da koriste sve mogućnosti da udovolje svim zahtjevima u pogledu političkog obrazovanja mladića i djevojaka. Škola je institucija u koju generacija mladih najprije zalazi i u kojoj se velik broj zadržava duži niz

godina i sasvim je normalno da dječaci i djevojčice upravo odatle ponesu najviše znanja i spoznaja. Inače, na omladini u školama je da se i dalje zalaže da što uspješnije izvršava svoje osnovne zadatke — da uči, radi i da se što bolje osposobljava za životne pozive i društvene poslove.

ANTE LJUBIČIĆ

TRENUTAK SADAŠNJOSTI

Često se pogrešno shvaća učenička samouprava

NJE DOBRO I NIJE PRAVILNO KADA, NA PRIMJER, RAZREDNIK NE PRIZNAJE IZABRANO RUKOVODSTVO RAZREDNE ZAJEDNICE, VEĆ TRAZI BIRANJE NOVOGA ILI JEDNOSTAVNO GA IMENUJE. POGREŠNO JE I SHVAĆENJE DA JE UČENIČKA SAMOUPRAVA ISKLJUČIVO STVAR UČENIKA, DA SU UČENICI DOBILI ODREĐENA PRAVA, PA NEKA IH KORISTE KAKO ZNAJU.

Često se zaboravlja činjenica da u školu svake godine dolaze novi učenici i da je svake godine u prvim razredima potrebno poduzimati određene organizacione mjere. Tu prije svega mislimo na upoznavanje novih učenika s oblicima i sadržajem samoupravljanja, oslanjajući se pri tome na iskustva koja su već stečena u slobodnim aktivnostima, školskim zadugama i učeničkim zajednicama u osnovnim školama. Ako to izostane, aktivnost učeničke samouprave gubi kontinuitet. U stvari, posljedica je takvih propusta svađanje aktivnosti kolektiva na pojedince u rukovodstvu.

Sasvim je razumljivo da zbog svega navedenog takav učenički kolektiv nema snage da se suprostavi različitim deformacijama u shvaćanju učeničke samouprave, kao što je, na primjer,

shvaćanje da je učenička samouprava isključivo stvar Saveza omladine i učenika, da su učenici dobili određena prava, pa neka ih koriste kako znaju. Ili: da se učeničke samouprava smatra transmisijom za izvršavanje odluka nastavnika. Moglo bi se nabrojiti dosta primjera da razrednik ne priznaje izabrano rukovodstvo razredne zajednice, već traži biranje novoga ili jednostavno ga imenuje. U nekim kolektivima nedostaje elementaran demokratizam i poštivanje mišljenja učeničke zajednice ili učenika, pa se njihovi

vi prijedlozi neargumentirano odbijaju u nastavničkom vijeću ili školskom odboru. Spomenut ćemo još i ovo: učenici ponegdje smatraju samoupravu tribinom za koje treba napadati nastavnike i boriti se za »učeničke interese«.

Učešće učenika u radu i životu škole nailazi ponekad na znatne teškoće koje taj proces vuku nazad. Učenik, međutim, postaje sve više zainteresiran za školu u kojoj se može što više naučiti, a ne kroz koju se može proći. Učenik je, prema tome spreman da ponese dio tereta obrazovnog procesa. Te se promjene ne mogu prepustiti spontanom utjecaju raspodjele prema radu, već ih subjektivne snage trebaju ubrzavati. To, između ostalog, znači ponovnu aktualizaciju borbe za suradnju nastavnika i učenika u ostvarenju odgojno - obrazovnog zadatka. Slabljenje suradnje između učenika i nastavnika ne samo da je izazvalo slabljenje učeničke samouprave, već je dovelo i do slabijeg korištenja postojećih materijalnih mogućnosti, do slabljenja kvaliteta rada i uspjeha škole.

— Ovih dana se govori, na skupovima što raspravljaju o Nacrtu novog Statuta SKJ i o tome da bi trebalo primati u članstvo i one koji nemaju 18 godina. Da sam u prilici da o tome govorim, ili odlučujem, ja bih bila bezuvjetno za primanje ispod te granice starosti. Neću da ispadnem neskromna, ali ja bih, da nije te klauzule, već bila do sada primljena u SK.

— Uistinu se to zaboravlja. Možda i zbog toga što mi je ovo bila prva radna akcija. Dionica Jadranske magistrale od Bijelog Polja do Kolašina moja je najdraža škola. U toj »školi« dobila sam odgovor na mnoga pitanja što sam ih nosila u sebi. Bilo nas je stotina i više, sve drugovi u pravom smislu riječi. Uvijek sam volila drugarstvo i iskrenost. Na radnoj akciji ponajbolje sam se osvjedočila da je ono u nama i pokraj nas.

— Pitate za želje, za planove. A tko ih nema. Nadam se da će se moje ostvariti. Godine su ispred mene i ja im idem u susret nasmijanim očiju. Živjet ću u jednom vremenu, neka ga izbrojimo i sa još trideset godina, živjet ću u njemu i biti sretna, jedino sa sjetom da se ponešto nikada ne vraća. Bit će to vrijeme kada ćemo se drugovati na postajama prema Mjesecu.

ODJECI

Princip rotacije mi moramo shvatiti kao jedan duboko revolucionaran i human princip u kome se ispoljava odnos jedne revolucionarne generacije prema tekovinama revolucije. Ta generacija, svjesna veličine svoga doprinosa, ne želi da tekovine revolucije monopolizira za sebe, polazeći od uvjerenja da njeno veliko revolucionarno djelovanje ne smije ostati neprevaziđeno. U tome jest suština tog principa. On neograničeno proširuje kadrovsku bazu našeg društva.

LAZAR KOLISEVSKI

Protiv snobizma su se mnogi bunili i nastojali ga iskorijeniti, iskoroviti, ali snobizam nije bujad što posvuda buja: na njištvu ko i na bunjištu. Snobizmu prija tek zatvoreni, ekskluzivni prostor. Snob — to je maska na sajmu taština.

VLATKO PAVLETIĆ

Za nas Marksova misao nije bliža, a Marks, Engels i Lenjin nisu ikone pred kojima palimo kandila.

Za nas su to ljudi čiji su pogledi i misli bili u potpunosti okrenuti budućnosti, pre svega čovjeku, u pravom smislu riječi, u smislu duboke vjere u čovječanstvo.

VELJKO VLAHOVIĆ

Mnogo toga u našem sistemu ima nepročišćenog, i što god je praksa dalje od Ustava, to Savez komunista biva više guran da radi na stari način. U onoj mjeri u kojoj budemo mogli stvari u praksi provesti kako Ustav predviđa, u toj mjeri Savez komunista može da više radi na način kako sam rekao.

MIKA TRIPALO

Mislim da smo mi već odstranili opasnost od nasilne i spoljne politizacije i pedagogizacije u umjetnosti. U glavama pojedinih ljudi takvih koncepcija ima. Sreća je što nema društvenih uslova za »nasilnu i grubu« intervenciju, ne samo zbog političkih proklamacija već zbog duhovne i društvene klime koja je kod nas već ostvarena.

MILOJKO DRULOVIĆ

BIT ĆE TO MOJ NAJDRAŽI DAN

Razgovaramo o sasvim običnim stvarima, svakodnevnim. Ako se u njima kriju male intime i velika očekivanja i to ne mora baš mnogo govoriti. Pa ipak, SLAVKA MELENICA, učenica završnog razreda šibenske Gimnazije ne slaže se potpuno s time. I dajemo joj pravo. Zašto je to tako — o tome nam je, s osmijehom bezbrižne mladosti, sama govorila.

— Jest, nije svaki dan isti. Radaju se u njima neočekivane i očekivane radosti. Za mene, da vam pravo kažem, neke tek nadolaze. Bit će to moj najdraži dan, ako tako mogu da kažem. Jedva ga čekam. Dugo ga čekam: taj trenutak kada ću biti primljena u Savezkomunista. A bliži se — vidite — pa s njim raste i moje nestrpljenje.

gradske vijesti

Srijedom u 7

AVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUCILISTA

Srijeda, 21. X — PROBLEMI FIZIČKE KULTURE U SIBENIKU (panel diskusija). Sudjeluju istaknuti sportski radnici.

Srijeda, 28. X — IVAN MAZURANIC — BAN I PJESNIK. Predavanje Pododbora Matice hrvatske Sibenik. Predavači: profesori Slavo Grubišić i Živko Bjelanović. Dvorana DIT-a. Početak u 19 sati.

KINEMATOGRAFI

«TESLA»: premijera sovjetskog filma — VALJA, VOLODA I RAT — (do 22. X).

Premijera poljskog filma — MUŽ SVOJE ŽENE (23. X).

Premijera talijanskog filma — DRAKUT OSVETNIK — (24—25. X).

Premijera japanskog filma — JANG KVI SI — (26—27. X).

20. APRILA: premijera američkog filma — SJAJ U TRAVI — (do 26. X).

Premijera francuskog filma — KAPETAN FRAKS — (27. X — 2. XI).

DEZURNE LJEKARNE

23. X — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.

24—30. X — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

RODENI

Dragana, Srbobrana i Milice (gnjenović); Damir, Marka i Joanke Labor; Dane, Ante i Milice Orlović; Frate, Franin i Danice Frkić; Predrag, Milana i Sine Korda; Ruža, Ante i Mirke (abula); Predrag, Stipana i Anice Biluš; Nataša, Petra i Boje (uljić); Spiro, Milana i Zorke (Miović); Zvonimir, Ivana i Lorenje Jurin; Marko, prof. Vlatka i Anke Sabioni; Neven, Milana i Ivke Polegubić; Nevica, Marka i Mladenke Skračić; Melita, Milana i Marije Cukrov; Ivana, Nikole i Danice Belić; Nada, Sine i Antice Biluš; Boško, Marica i Mladenke Meić - Sidić; Jeko, Mile i Milice Badim; Zeljko, Stevana i Stevanije Skočić; (idij); Dobrila, Nenada i Virgillijana, Davida i Ružice Meić - Petričić; Marina, Stipe i Milice Bulat; Snježana, Slavka i Milice Damjanić; Zoran, inž. Milana i Darinke Abramović; Ivica, Marinka i Marije Smolić; (adena); Andreja i Mande (Vuljović - Zlatan); Jerko, Jose i Majane Banovac; Nada, Mirka i tanke Vidović; Nikola, Nike i (arte) Zrile; Ivica, Draže i Soje Petrina i Elvisa, Paške i (onke) Dadić.

VJENCANI

Kronja Ante, službenik — (ambača) Senka, službenik; Buša Ivan, tokar — Juraga Voljanska radnica; Bumbak, Milko, (enzioner) — Sumera Marija, radnica i Soža Miroslav, konobar — Mrša Karmela, domaćica.

UMRLI

Dugeč Roko pok. Petra, star 69 godina; Zvicer Marija, stara 69 godina i Ninić Ante pok. Luča, star 55 godina.

MALI OGLASNIK

TRAŽI SA PRAZNA SOBA I KUHINJA, po mogućnosti u novogradnji bliže centru, na godinu dana. Plaćam stanarinu za cijelu godinu unaprijed. Upitati u redakciju lista.

VIJENJAM DVOSOBNI STAN U LUKAVCU (Tvornica sode) za odgovarajući u Sibeniku. Za informacije upitati: Celić Rudolf, Lukavač, Braće Karahmedović broj 6.

UPUJEM ZEMLJISTE veličine 500—1000 m², radi zidanja vile na moru. Ponude slati na adresu: Inž. Nikolić Nikola, Beograd, Takovska 27/II.

Novi propisi u PTT službi

Savremene potrebe našeg društva neminovno traže da se izmijene propisi ptt usluga. Cilj je novih propisa da u principu omogućuje mjere, kako bi pismo danas predano bilo idućeg dana uručeno. Pravilno adresiranje pošiljaka jedno je od glavnih uvjeta da se to postigne. Zato je novim propisima predviđeno da se određena pošta ispisuje štampanim slovima.

Po novim propisima korisnik poštanskih usluga sam popunjavanje potrebnih obrazaca koje može dobiti u svakoj pošti. Na taj način skratit će se vrijeme čekanja pred šalterima u pošti. Novi propisi su, nadalje, gdje je to bilo moguće, objedinili unutrašnju i međunarodnu službu.

Od drugih novina u novim propisima stoji, da se poštanskom uputnicom u unutrašnjem saobraćaju od 1. XI ove godine može otpremiti 100.000 dinara, za razliku do sada ka-

da se moglo otpremiti samo 50.000 dinara. Međunarodne poštanske uputnice sada će se isplaćivati na domu preko poštonoše do 150.000 dinara, dok iznosi preko 150.000 i dalje će se isplaćivati u pošti. Isto tako povećava se težina za pakete od 20 na 30 kilograma, ako se paket sastoji od 1 nedjeljivog komada. Paketi preko 10 kilograma primaju se na izdvojeno rukovanje uz plaćanje određene poštanske takse. Pošiljaoci nisu obavezni na običnim paketima označavati vri-

jednost do 10.000 dinara, ali su obavezni da na prijemnom listu odnosnu vrijednost označe. Uvodi se, osim toga, i vrlo hitno rukovanje i u to otpremi i dostavi paketa.

Povećava se novim propisima nakanada za izgubljeno preporučeno pismo od 500 na 1.000 dinara. Posebno treba upozoriti korisnike poštanskih usluga ukoliko izgube potvrdu o predaji preporučene pošiljke, duplikat te potvrde ne mogu više dobiti, pa time ne mogu ni potraživati predanu preporučenu pošiljku.

U pošti je organizirana informativna služba koja će pružati pomoć korisnicima poštanskih usluga po novim propisima.

Uz gostovanje zagrebačke opere

„Nikola Šubić Zrinjski“ u novom svjetlu

U našem gradu gostuje Zagrebačka opera. Izvest će dvije predstave »Nikola Šubić Zrinjski« najboljeg muzičko-scenskog djela osnivača te kuće Ivana Zajca. O tom djelu u priličnoj se mjeri razilaze mišljenja stručnjaka i publike. »Dok su stručnjaci — gotovo još od Zajčeva vremena — trpali »Nikolu Šubića Zrinjskog« u fah »ishitrenog« rodoljubnog djela električkog karaktera, dotle ga je publika primala najčešće s posve nekritičnim oduševljenjem.

Muzički kritičar Nenad Turkalj opširno razglaba tu operu i na kraju piše: »Već i kratak pregled muzičke i dramaturške građe opere »Nikola Šubić Zrinjski« ukazuje na neobično snažnu sceničnost Zajčeva najboljeg djela, koje zaslužuje da ga se sagleda u novom svjetlu, bez predrasuda, i da ga se vrednuje realno, u tačnom sagledavanju njegovih historijskih odnosa i estetskih osobina. Tada će se uvidjeti, da su prijeporni anahronizmi i električnost samo uslovi.

Djelo je poniklo na zdravoj, spontanoj inspiraciji iz određene društvene i kulturne sredine. Uostalom, zašto uvijek uspoređujemo naše vrijednosti s adekvatnim vrhunskim dostignućima? Zašto spominjati da je u to vrijeme već postojao Wagnerov Tristan; zašto se ne bismo pozivali na Ponchiellijevu Giocondu, koja je nastala iste godine, ili na niz evropskih nacija ili afirmiranih mu-

zičkih pokrajina koje 1876. godine nisu imale ni svoga Zrinj-

Kronika

U DJACIM VRTICU »Jelka Bučić proširen je raniji kapacitet izgradnjom dviju adaptiranih prostorija u koje će se moći smjestiti još 60 mališana. U povodu otvaranja dijela sadašnjeg vrtića održana je svečanost, kojoj su prisustvovali Jakov Grubišić, predsjednik Općinske kupštine, zatim Tomo Krunic, organizacioni sekretar Općinskog komiteta SK te prosvjetni i društveni radnici šibenske komunne.

U POVODU TJEDNA BORBE PROTIV TBC Općinski odbor Crvenog križa organizirao je na području šibenske općine nekoliko akcija. Uz prikaz poučnih

filmova u svim većim selima i školama održana su prigodna predavanja. U okviru Tjedna podijeljena je 60 paketa oboljelim i socijalno ugroženim osobama, dok je od sakupljenih sredstava nabavljeno 20 kreveta s opremom koji će biti dodjeljeni oboljelim osobama.

NA CESTAMA SIBENSKE OPĆINE od početka ovog mjeseca dogodilo se sedam saobraćajnih nesreća u kojima je sedam osoba teže, a dvije lakše povrijeđeno. U ovim nesrećama pricinjena je znatna šteta na vozilima. Dvije nesreće dogodile su se blizu Vodica, a po jedna u Ražinama, Mandalina, Bilicama, Boraji i u Sibeniku. Nepažnja vozača i nedozvoljena brzina bile su glavni uzroci ovih udesa.

ono što se nalazi izvan kino dvorane. Ne radi se tu doduše o nekoj izuzetno vrijednoj komediji, zaplet joj je dapače prilično banalan, a banalne su i ljubavničke idile na pustom otoku s obaveznim scenama kupanja, bez kojih ne možemo ni zamisliti švedski film, ali sve se odvijea neobično lako i prpošno, tekst je vrlo duhovit, glumci simpatični, a boje vrlo ugodne, tako da nas od početka do kraja podržava u jednom zaista prijatnom raspoloženju. Osim toga, dobro je znati da Švedani osim Bergmana imaju još vrijednih filmskih stvaralaca.

Umrijeti u Madridu

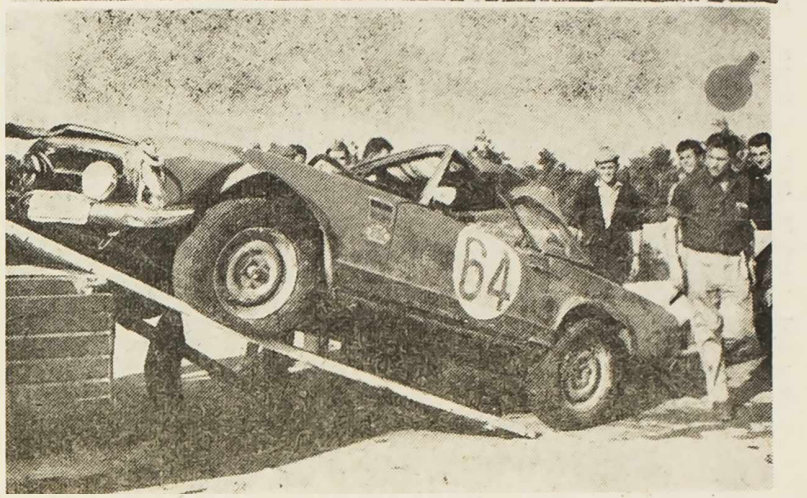
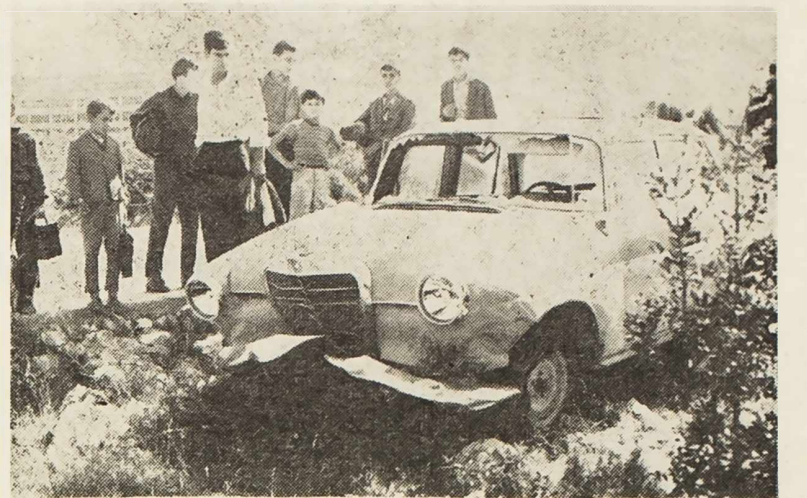
Francuski film. Režija: Frédéric Rossif

Za ovaj film kazati samo da je dokumentarni, značilo bi gotovo obezvrijediti ga. On je doduše sastavljen od niza dokumenata, ali je dramskih elemenata u njemu više nego i u jednom igranom filmu. Komponiran je tako da tragedija, koju je doživio španski narod, bude prikazana u svojoj težini da gledalac ponese doživljaj te tragedije i tako s jedne strane bude upoznat s historijskim činjenicama, a s druge se i emotivno angažira za pravednu stranu krvavog obračuna, koji je u stvari bio preludij u II svjetski rat. Dodajmo još tome tekst, koji posjeduje neosporne literarne kvalitete i kojega izvrsno čitaju francuski teatarski prvaci, pa ćemo lako konstatirati da ovaj film ima sve odlike autentičnog umjetničkog djela. Šteta je što publika nije za ni pokazala veći interes, ali to je, na žalost, sudbina mnogih filmova njegove vrijednosti.

Ima li još anđela

Švedski film. Režija: L. M. Lindgren

Svakome koga more neke brige trebalo bi preporučiti da pogleda ovaj film. Sve je u njemu tako vedro, simpatično i veselo da je nemoguće ne prepustiti se dvosatnom zaboravu na sve

Dvije automobilske nezgode u jednom danu

Tačno mjesec dana nakon teške automobilske nesreće nedaleko Martinske, u razmaku od svega tri sata, dogodile su se dvije nezgode na našim cestama. U 9 sati oko 2 kilometra od Vodica »Mercedes« kabriolet njemačke registracije, učesnik evropskog relija, vozeći velikom brzinom u pravcu Sibenika sletio je s ceste pošto mu je eksplodirala prva lijeva guma.

Kola su po kršu prošla još oko 25 metara prevrnula se tri puta i ostala slupanom karoserijom. U kolima se pored vozača: nalazio njegov pratilac, koji je teže povrijeđen i prevezen u šibensku bolnicu, dok je vozač prošao veoma sretno, bez ikakvih ozljeda.

Na drugogj strani, tačno na-

suprot tvornice TLM »Boris Kidrič« 300 m od pumpne stanice, sletio je sa ceste, dolazeći iz pravca Brodarice, također njemački »Mercedes«.

Uslijed prevelike brzine, ne mogavši svladati relativno blagu okuku, poletio je prema kamenjaru, polomivši željezni stupić u dnu ceste. U kolima osim vozača nije bilo nikoga. On je zadobio povrede po glavi uslijed prskanja prednjeg stakla, jedan »Volksvagen« američke registracije prenio ga je u bolnicu.

Karoserija sportskog »Mercedesa« kod Vodica gotovo je uništena, dok su kola kod Ražina pretrpjela također velika oštećenja.

Na slikama: Uništeni automobili. (J. C.)

KOMISIJA ZA KADROVE PODUZEĆA ZA METALNE KONSTRUKCIJE »P A L K« U SIBENIKU RASPISUJE

NATJEČAJ

za dodjeljivanje stipendije studentima i učenicima ovih škola:

- 2 stipendije na tehničkom fakultetu — strojarski smjer
- 1 stipendiju za tehnološki fakultet — kemijsko tehnološki odjel
- 2 stipendije na srednjoj tehničkoj školi — strojarski smjer.

UVJETI: U natječaju mogu sudjelovati studenti završne godine studija odnosno učenja. Ukoliko se na natječaj ne prijavi određeni broj studenata — učenika završne godine u obzir će se uzeti i studenti daci treće godine.

Opširno napisane molbe s potvrdom o upisu, izvodom ocjena iz indeksa, karakteristikom Saveza studenata, potvrdom fakulteta odnosno škole da ne prima stipendiju od drugog, dostaviti sekretarijatu poduzeća.

Natječaj je otvoren 15 dana od objavljivanja u štampi.

UPRAVNI ODBOR PODUZEĆA ZA METALNE KONSTRUKCIJE »P A L K« - SIBENIK, RASPISUJE

NATJEČAJ

Za popunjenje slijedećih radnih mjesta:

1. TEHNIČKI DIREKTOR PODUZEĆA
2. ŠEF NABAVNE SLUŽBE

UVJETI: Pod 1 — strojarski inženjer sa 3 godine staža, ili mašinski tehničar sa 10 godina staža u struci ili VKV radnik metalne struke s najmanje 12 godina prakse u zvanju VKV radnika.

Pod 2 — završen ekonomski fakultet s najmanje 3 godine prakse u komercijalnoj struci, ili priznatu stručnu spremu višeg komercijaliste sa 8 godina staža ili SSS sa 10 godina prakse u komercijalnoj struci.

Osobni dohodak po Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodaka.

Vlastoručne napisane molbe s opisom dosadašnjeg rada, dostaviti sekretarijatu poduzeća.

OBAVIJEST

TLM »BORIS KIDRIČ« SIBENIK PRODAJE PUTE M LICITACIJE RASHODOVANO OSNOVNO SREDSTVO OSOBNI AUTOMOBIL KOMBI MARKE VOLKSWAGEN

Licitaciji mogu prisustvovati privredne organizacije i privatnici.

Interesenti mogu pregledati rashodovano osnovno sredstvo u vremenu od 23—30. oktobra u garaži TLM-a od 9—12 sati.

Licitacija će se obaviti 2. novembra u 10 sati u kancelariji Nabavnog sektora TLM-a. Sve potrebne informacije mogu se dobiti pismenim putem ili preko telefona broj 2970-2974 Nabavni odjel.

TLM »BORIS KIDRIČ« SIBENIK

Druga savezna nogometna liga

BOLJI U GOSTIMA

IGRAČI „SIBENIKA“ O UTAKMICI

Igrano u Slavenskom Brodu. Gledalaca: 2.000. Sudac: Jocić iz Osijeka. Strijelci: Stanišić i Perasović za Sibenik, a Ranogajec i Cop za BSK.

BSK: Hodžić, Udovčić, Blašković, Čap I, Jasenica, Bajić, Čap II, Ranogajec, Galović, Kostić, Sulc.

Sibenik: Sirković, Grgić, Friganović, Perasović, Miljević, Zepina, Živković, Orošnjak, Stanišić, Relić, Marinić.

Sami smo sebi davali golove, kaže u početku našeg razgovora trener Slavko Luštica. Vidite, počela se ista stvar kao i protiv »Borca« u Banja Luci. Vodili smo sa 2:0 i u premoć nismo znali izjednačiti. U prvom poluvremenu igrali smo bolje od domaćina koji je u igru ušao samouvjeren, misleći da će nas glatko pobijediti.

Za osvojeni bod zaslužni su svi igrači, ali ipak treba istaknuti Sirkovića i Reljica, koji su bili najbolji igrači utakmice. Sudac je bio izvanredan.

Petar Stošić, koji zbog povrede nije igrao, rekao je: BSK je dosta slaba momčad. Da na brzinu nismo primili prvi gol, vjerujem da bi domaćini doživjeli katastrofu. Nije tačno da su domaći bili bolji. Mi smo imali više od igre i imali smo još dvije šanse.

Velibor Orošnjak: Stvarno nemam šreće. Kod stanja 2:0 moramo izgubiti bod. Da sam iskoristio onu priliku, vjerujem da bi donijeli kući oba boda.

Ante Sirković: Ovo je drugi put da se rđakom vodstva morao izgubiti bod. U toku cijele utakmice bili smo bolji i imali smo više od igre, a o šansama da ne govorim.

REZULTATI X KOLA

Varteks — Split 6:0, BSK — Sibenik 2:2, Rudar — Slavonija 3:1, Sloboda — Famos 3:1, Istra — Maribor 0:3, Kladivar — Borovo 3:0, Lokomotiva — Borac 1:1, Olimpija — Celik 5:1.

TABLICA

Sloboda	10	8	1	1	29:11	17
Olimpija	10	7	2	1	30:10	16
Lokomotiva	10	4	4	2	21:20	12
Sibenik	10	4	4	2	12:13	12
Slavonija	10	4	3	3	26:14	11
Rudar	10	5	1	4	24:21	11
Celik	10	5	1	4	17:14	11
Borac	10	3	5	2	20:19	11
Maribor	10	3	4	3	13:9	10
Kladivar	10	3	3	4	20:24	9
Borovo	10	3	3	4	11:15	9
Varteks	10	3	2	5	13:12	8
BSK	10	1	4	5	16:29	6
Split	10	3	0	7	12:26	6
Famos	10	2	2	6	12:27	6
Istra	10	1	3	6	7:17	5

PAROVI XI KOLA

Sibenik — Lokomotiva, Split — Maribor, Slavonija — Istra, Celik — Rudar, Borac — Olimpija, Famos — BSK, Borovo — Sloboda, Varteks — Kladivar.

PRVENSTVO DALMACIJE U ODBOJCI

U prošlu nedjelju je u Sibeniku održano prvenstvo Dalmacije u odbojki za ovu godinu. Na prvenstvu su sudjelovali prvaci podsveza Split, Zadar i Sibenik.

Nakon dosta zanimljivih utakmica prvo mjesto, prema očekivanju, osvojili su odbojkaši »Partizana« iz Donjih Kaštela, koji su s lakoćom pobijedili svoje protivnike.

Osvajanjem prvog mjesta »Partizan« se kvalificirao za ovogodišnje prvenstvo Hrvatske. Velika borba vodila se za drugo mjesto između ekipe Sibenika i predstavnika Zadra »Metalca«. Nakon dvosatne borbe u pet setova pobijedili su domaći odbojkaši sa 3:2.

Utakmice su igrane u dvorani DTO »Partizan«, a prisustvovalo je oko 300 gledalaca. — da —

Dalmatinska nogometna zona

U III kolu Dalmatinske zonske lige najveću pobjedu izvojevao je Došk igrajući na svom terenu protiv zadarskog Metalca. Rudar je također iznenadio jer je osvojio prvi bod u gostima što daje izvjesne nade da popravi svoj položaj na prvenstvenoj tablici. Najveće je iznenađenje priredila Dinara izgubivši oba boda na svom terenu u susretu sa Udarnikom. Poraz je utoliko neugodniji jer je uslijedio iza niza dobrih igara kninskih nogometaša. Vodeći Zadar i dalje bilježi pobjede i teško je vjerovati da bi ga do kraja jesenskog prvenstva mogao netko prestići.

Rezultati: Junak — Solin 2:0, Omladinac (Z) — Jadran 3:3, Jugovinil — Rudar 1:1, Došk — Metalca 8:1, Zadar — Omladinac (V) 3:0, Dinara — Udarnik 2:3. Zmaj je bio slobodan.

DINARA — UDARNIK 2:3

Igralište Dinare. Gledalaca oko 300. Sudac Đurović iz Zadra.

Dinara: Čuk, Biserko, Jaramaz, Drača, Klepo, Marić, Smuc, Urukalo, Borović, Bešić i Džepina.

Udarnik: Glumičić, Rukavina, Stimac I, Jurčić, Dodig Majetić, Stimac II, Špoljarić, Alešković (Murgjić), Bronzović i Dasović.

Golove su postigli za Dinaru Urukalo i Klepo iz 11-eraca, za Udarnika Murgjić 2 i Bronzović. Udarnik iz Perušića iznenadio

je igrače Dinare, postigavši zasluženo prvu pobjedu u dosadašnjem prvenstvu Dalmatinske zonske lige. Sastav Kninjana prilično je razočarao u ovom susretu. Novajlije u zoni iz Knina vraćaju se sa dva boda.

Sudac Đurović dobro je vodio ovaj susret. (m)

RUDAR — OMLADINAC 3:1 (1:1)

Igralište Rudara. Gledalaca oko 500. Sudac Borozan (Split). Strijelci: Bjugović, I. M. Ramljak za »Rudar«, i Jelenković za »Omladinac«.

Rudar: Čurković, Radeljak, Bukarica, Čakić, I. L. Ramljak, A. Tomić, Bjugović, Dučić, I. M. Ramljak, S. Tomić, Z. Tomić.

Omladinac: Pilić, Baranić, M. Nikpalj, A. Mazija, S. Mazija, B. Petani, B. Nikpalj, Jelenković, J. Petani, Čakarun, Krstić (Skender).

Poslije pet poraza i jednog susreta koji se završio bez pobjednika, Rudar iz Siverića je konačno zabilježio svoju prvu pobjedu. Poslije naporene igre po raskvašenom terenu, domaći su zasluženo pobijedili ekipu Omladinca iz Zadra.

Kod Omladinaca su se istakli Jelenković i A. Mazija, a u momčadi Rudara I. L. Ramljak i A. Tomić.

Susret je dobro vodio sudac Borozan.

Vitimir Gradiška

NOB 1944.

16. listopada:

VI brigada prikuplja svoje snage oko Karina. XIV brigada nalazi se na sektoru Đevrske — Mostine — Benkovac. Pošto ta brigada nije imala značajnijih akcija, ona se nalazila na odmoru i sređivanju svojih jedinica održavajući pri tome praktične vježbe.

Nijemci i četnici opljačkali su partizanskim obiteljima u Đevrskama 5 govoda i 74 ovce.

17. listopada:

U vezi dobivene zapovjesti za napad na Obrovac, VI brigada je izvršila prikupljanje svojih snaga u Kruševu. U to vrijeme neprijateljski garnizon u Obrovcu brojio je oko 700 vojnika (Nijemci, ustaše i četnici). Te snage bile su koncentrirane na uskom frontu, a imale su i pažljivo izgrađen sistem obrane (čvrsti bunker, redovi bodljikave žice i nagaznih mina). Sve je to zahtijevalo ozbiljnu pripremu naših napadačkih snaga.

18. listopada:

Osjetivši blizinu naših jedinica, neprijatelj je iz Obrovca prvi stupio u akciju. Naime, on je već oko 3 sata ujutro napao položaje 1. bataljona VI brigade i to uglavnom radi ispitivanja snaga. 1. bataljon, kome su pomogli dijelovi 2. bataljona, natjerao je neprijatelja na povlačenje i tom prilikom mu je nanio gubitak od 5 mrtvih i više ranjenih. Poslije zve borbe 2. bataljon se prebacuje za Bilišane kamo ide i Štab brigade dok se 4. bataljon prebacuje iz Kruševa preko Zrmanje i kreće za Deminjak u cilju zatvaranja komunikacije prema Gračacu.

19. listopada:

Po naređenju Štaba divizije, V brigada ustupa svoje položaje oko Benkovca i u Ravnim kotarima grupi Sjeverodalmatinskih odreda. Ta brigada sa 1. i 2. bataljonom prebacuje se na području Obrovca u cilju pružanja pomoći VI brigadi koja je angažirana u borbi za to mjesto.

U toku dana VI brigada sa svojim 1. i 3. bataljonom poduzima napad na Obrovac. Borba je trajala i čitavu noć, ali nije postignuti nikakav uspjeh. Ujutro su se naši povukli na polazne položaje. Kroz to vrijeme 2. bataljon VI brigade prezidao je cestu prema Gračacu, dok je 4. vodilo borbu s Nijemcima koji su iz Obrovca izvršili kontranapad.

20. listopada:

Na front kod Obrovca stigla su i dva bataljona V brigade, a u međuvremenu i jedan bataljon Kninskog odreda, koji je zaposjao cestu prema Gračacu.

Oko 8 sati neprijatelj vrši kontranapad. Borbu je prihvatio 1. bataljon VI brigade. Oko podne neprijatelj je odstupio u pravcu Obrovca, a naš bataljon krenuo je na odmor u Golubić. Položaje ovog bataljona preuzele su snage V brigade.

U međuvremenu se 2. bataljon VI brigade prebacio preko rijeke Zrmanje iznad Obrovca, dok je 4. bataljon vodio borbu s dvije kolone Nijemaca u Velebitu. Navečer je taj bataljon napao neprijateljske bunke sjeverozapadno od Obrovca, a istodobno je obavljao radove na onesposobljavanju ceste prema Jesenicama.

Skradinski četnici upali su u Plastovo. Tu su ubili Marka Pjevalicu iz Bratiškova zbog toga što nije htio primiti oružje za borbu protiv partizana.

21. listopada:

1. i 2. bataljon V brigade napali su neprijatelja u Obrovcu: Našim jedinicama pružala je podršku i artiljerija XIX divizije. Borba je trajala cijeli dan, a zatim se produžila i u noć. Međutim, jako utvrđeni neprijatelj nije popuštao. Slijedećeg dana ujutro naše su se jedinice povukle u Kruševu radi odmora, dok su na položajima ostale samo njihove predstraže. — Istovremeno s neprijateljem u Obrovcu vodili su borbu tri bataljona VI brigade. 1. je napadao iz pravca Kruševa, dok je 3. bataljon usmjerio vatru na barake u Obrovcu. Pošto i ovom prigodom nije postignut gotovo nikakav uspjeh, ovi su se bataljoni slijedećeg jutra povukli u Kruševu. U međuvremenu 2. bataljon VI brigade, koji je u toku jutra odbio neprijateljsku kolonu što je dolazila iz Gračaca, navečer je napao neprijatelja kod zidina u Obrovcu i tom prilikom nanio mu gubitak od 15 mrtvih.

I 4. bataljon je sudjelovao u borbi s jednom neprijateljskom kolonom koja je nadirala iz Gračaca te je ubio 6, a ranio 10 neprijateljskih vojnika.

Kod Grebena ispod Dugog otoka engleske torpiljarke napale su topovskom vatrom 4 njemačke torpiljarke. Dvije su potopljene, a druge dvije torpiljarke su zarobljene.

Skradinski četnici su u Plastovo uhvatili omladinu Rajku Grozdanić. pok. Jandrije iz Dubravica koja se vraćala s kotarske konfe-

rencije AFZ. Nju su četnici zvjerski mučili, a zatim ubili.

Kazališna grupa Okružnog NOO Sibenik održala je na primoštenom terenu malu sveđjelovanja. Naime, grupa je prvi put nastupila u Kistanjama 21. siječnja u povodu godišnjice smrti Lenjina. Tada je grupa imala 11 članova i kroz to vrijeme ona je održala 67 nastupa prilikom raznih svečanosti, zborova, mobilizacije i slično. Grupa je davala svoje priredbe i izvan šibenskog okruga kao, na primjer, na kotarima Benkovac, Trogir i Preko. Na području kotara Preko nastupila je 26 puta gdje je najuspjelije priredbe dala u Ižu, Silbi, Molatu, Olibu i drugim mjestima. Pred oslobođenje Sibenika kazališna grupa imala je na repertoaru 70 pjesama, 12 horskih recitacija, 4 drame i 13 šaljivih komada. Njezinim priredbama u tih 9 mjeseci prisustvovalo je preko 24.000 gledalaca.

Jedinice Benkovačkog odreda zaustavile su blizu Biograda jedan njemački patrolni čamac koji je bio prisiljen da pristane uz obalu. Čamac je zaplijenjen, a u njemu su se nalazila dva njemačka mornara i mnogo razne opreme. Naši borci su čamcem krenuli za Dugi otok.

22. listopada:

Na frontu kod Obrovca uglavnom je vladalo zatišje. Od bataljona VI brigade jedino je stupio u akciju njen 1. bataljon, koji je kod Obrovca ubio 4, a ranio 2 Nijemca. Naši su također pretrpjeli gubitak od 2 mrtva i 4 ranjena druga. I 4. bataljon VI brigade je dijelom svojih snaga vršio blokadu neprijatelja u Obrovcu, dok se njegov drugi dio odmarao kod Radinovca.

U Stankovcima je počela osnivačka konferencija AFZ za šibenski okrug, koja je trajala dva dana. To je bila manifestacija revolucionarne svijesti i patriotizma a žena sjeverne Dalmacije. Konferenciji je prisustvovalo preko 700 žena s područja šibenskog okruga i mnogobrojni gosti iz zadarskog i kninskog okruga.

Konferenciju je otvorila drugarica Mila Karadole, predsjednica Inicijativnog odbora AFZ za okrug Sibenik. Prvi dan je održan svečani dio kojom prigodom su se izredali pozdravi predstavnika okružnih ustanova NOP i NOV i mnogih gostiju. Istog dana održano je i narodno veselje.

Drugi dan je održan radni dio konferencije. Politički referat podnijela je drugarica Marija Novak, sekretar Okružnog komiteta KPH Sibenik, dok je organizatorična pročitala drugarica Anka Grubišić. U živoj diskusiji sudjelovale su delegatkinje iz svih općina i mjesta na okrugu kao i predstavnici borbenih jedinica NOV.

Na kraju je izabran Okružni odbor AFZ od 71 člana. Za predsjednika je izabrana Antica Jerkin, delegat kotara Vodice. Sa konferencije upućena su pozdravna pisma drugu Titu, I kongresu AFZ Hrvatske, ženama Istre i Srbije itd.

2. bataljon V brigade i 3. bataljon VI brigade izvršili su ponovni napad na Obrovac, ali ta akcija ni ovog puta nije uspjela zbog znatno smanjenog neprijateljskog fronta i jakih utvrđenja. Poslije kraće borbe naše jedinice su ostale na svojim položajima sa zadatkom da opsjedaju neprijateljski garnizon.

Oko 8.30 sati naišla je iz pravca Gračaca kolona njemačkih vozila. S neprijateljskim snagama sukobio se 4. bataljon VI brigade. Tom prilikom neprijatelj je odbačen uz gubitak od 8 mrtvih i 19 ranjenih, dok su naši imali svega 5 ranjenih.

24. listopada:

U toku dana neprijateljski garnizon u Obrovcu napadnut je topovskom i minobacačkom vatrom XIX divizije. Napad pješadije nije poduziman, jer se čekalo na podršku naše i savezničke avijacije s Visa, ali se avioni nisu pojavili.

U toku dana 2. bataljon VI brigade vodio je borbu s neprijateljskom kolonom koja se spuštala iz Gračaca prema Obrovcu. Neprijatelj je bio odbačen i pri tome je imao 5 mrtvih i 8 ranjenih.

Nijemci se pripremaju da napuste Sibenik riješeni da nam ga ostave u ruševinama. U toku dana oni su potpuno uništili mornaričku radiostanicu u Mandalini. Neprijatelj je također razružio u gradu novu obalu i to na 16 mjesta. Ta razaranja izvršila je njemačka legija, koja je pred nekoliko dana stigla iz Bihaća.

25. listopada:

Dva bataljona V brigade još uvijek opsjedaju neprijateljski garnizon u Obrovcu koji je tučen topovskom i minobacačkom vatrom.

(Nastavit će se)